

REVİZE İŞ PROGRAMI (FİYAT FARKI HESABINDA GÜNCEL ENDEKSLERİN HATALI ALINMASI), işin fiyat farkı hesabında güncel endekslerin hatalı alınması sonucu kamu zararına sebebiyet verildiği iddiasına ilişkin olarak yapılan inceleme

4. Daire, /173, T. 16.1.2018

REVİZE İŞ PROGRAMI (FİYAT FARKI HESABINDA GÜNCEL ENDEKSLERİN HATALI ALINMASI)

31.12.2014 tarihinde ihalesi yapılan, yüklenicisi A.Ş. olan işin fiyat farkı hesabında güncel endekslerin hatalı alınması sonucu kamu zararına sebebiyet verildiği iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede;

27.06.2013 tarih ve 2013/5217 karar sayılı “4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar”ın “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde;

“ç) Güncel indeks: Uygulama ayına ait endeksi,

1) Temel indeks: İhale tarihinin içinde bulunduğu aya, çerçeve anlaşma ihalelerinde ise münferit sözleşme için teklif vermeye davetin yapıldığı tarihin içinde bulunduğu aya ait endeksi,

1. i) Uygulama ayı: İş programına uygun olarak işlerin gerçekleştirilmesi gereken ayı, ifade eder.”,

“İş programı ve ödenek dilimi” başlıklı 7’nci maddesinde;

(2) Herhangi bir aya ait iş programına yüklenicinin kusuru nedeniyle uyulmadığı takdirde, daha sonraki aylarda yapılacak imalatlarda, imalat miktarı iş programına uygun hale gelinceye kadar, fiyat farkı hesaplanırken, iş programına göre gerçekleştirilmesi gereken ayın endeksi ile işin fiilen gerçekleştirildiği ayın endeksinden düşük olanı esas alınır.

(5) İdarenin talebi olmaksızın yüklenici iş programına nazaran daha fazla iş yaparsa, işin fiilen yapıldığı ay esas alınarak fiyat farkı hesaplanır.” denilmektedir.

Denetçi sorgusunda, fiyat farkı hesabında An tutarlarına uygulanacak güncel ay endekslerinin hatalı alındığı, iş programı aylık ödenek dilimleri ve kümülatif hakediş tutarları birlikte değerlendirildiğinde ilk dört hakedişte iş programının önünde gidildiğinin görüldüğü, bu durumda

Kararnamenin 7 nci maddesinin 5 inci fıkrası gereği, iş programının önünde giden işlerin fiyat farkı hesabının, işin fiilen gerçekleştirildiği ayın endeksi üzerinden yapılması gerektiği, buna karşın 6 nolu hakedişin “Fiyat Farkı Hesap Tablosu” sayfasındaki hesaplamalardan, yapılan iş miktarının iş programının önünde olup olmadığı dikkate alınmadan doğrudan iş programı aylık ödenek dilimleri ve ilgili ayın endeksleri üzerinden hesaplama yapıldığının tespit edildiği, bu hesaplama yönteminin iş programıyla birebir uyumlu veya iş programının gerisinde giden işlerde hataya neden olmamakla birlikte, iş programının önünde gidilen dönemlerde bu işte olduğu gibi fiilen işin yapıldığı aydan sonraki ayların endeksleri üzerinden hesaplama yapılmasına neden olduğu ileri sürölmekte ise de;

Savunmalarda özetle, söz konusu işin 2016 yılı için öngörölen ödeneğinin (% 18 KDV, fiyat farkları, proje bedeli dahil) 68.579.000,00 TL, bu tutardan proje bedeli, % 18 KDV ve fiyat farkları düşöldüğünde öngörölen ödenek tutarının 2016 yılı için sözleşme fiyatları ile yaklaşık 49.000.000,00 TL olduğu,

İdarece onaylı ilk iş programına göre 31.12.2016 tarihine kadar yapılması gereken imalatların toplam tutarının 169.800,000,00 TL olduğu, dolayısıyla 2016 yılında ödenek yetersizliği nedeniyle 120.000,000,00 TL (169.800.000,00 TL – 49.000.000,00 TL) harcanamadığından bu tutarın süre uzatımı da verilmesi suretiyle 2017 yılına aktarılması gerektiği, yüklenici firma tarafından 2016 yılında yapılan imalatların toplam tutarının 31.12.2016 tarihi itibarıyla 44.727.268,03 TL olup, 2016 yılı ödeneğinin hemen hemen tamamın harcandığı,

İdare tarafından, 2016 yılı iş programında yer alan ve ödenek yetersizliği nedeniyle harcanamayan tutar olan 120.000.000,00

TL'nin 2017 yılına aktarıldığı, bu aktarıma dayalı olarak da revize iş programı hazırlanıp İdare tarafından onaylandığı, ancak bu aktarıma yönelik yükleniciye süre uzatımı verilmediği,

İşe fiilen 01.03.2016 tarihinde kesin projeler esas alınarak kazı ve iksa imalatlarıyla başladığı, uygulama projelerinin işin devamı sırasında peyder pey hazırlatılarak Yükleniciye verildiği (Betonarme temel imalatı projesi 28.06.2016, 1. Safha Uygulama Projeleri (Plan, Kesit, Görünüş vb.) 29.07.2016, 2. Safha Uygulama Projeleri (Detay Projeler) 07.09.2016, 3. Safha Uygulama Projeleri (Cephe Uygulama vs.) 18.11.2016, 4. Safha Uygulama Projeleri (Tanıtım, Takdim vs.) 16.12.2016, Çelik projeleri, dış döşeme-perde ankraj ve birleşim detayları ile çelik anten revizyonlarını içeren projeler 19.12.2016), bu sebeple 2016 yılı sonuna kadar 169.800.000 TL imalat yapılması öngörülen ilk iş programının uygulanabilir bir iş programı olmaktan çıktığı ve 21.03.2017 tarihli 1. Revize iş programıyla 2016 yılı aylık ödenek dilimlerinin (özellikle Temmuz sonrası dönem) fiili imalata göre yeniden belirlendiği ve fiyat farkı hesaplamalarının bu rakamlar üzerinden yapıldığı belirtilmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "iş programı" tanımının yer aldığı "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesi, "Projelerin yükleniciye teslimi" başlıklı 11'inci maddesi ile "Projelerin tesliminde gecikme olması" başlıklı 13'üncü maddesi gereğince İdarenin uygulama projelerini iş programında aksamaya sebebiyet vermeyecek şekilde zamanında Yükleniciye teslim etmesi gerekmektedir.

Ancak, yapılan savunmalardan anlaşıldığı üzere 01.03.2016 tarihinde kesin projeye istinaden imalatına başlanan işin

betonarme temel imalatı uygulama projesinin 28.06.2016 tarihinde, diğer uygulama projelerinin ise 29.07.2016, 07.09.2016, 18.11.2016, 16.12.2016 ve 19.12.2016 tarihlerinde yükleniciye teslim edildiğinden ilk iş programına göre imalatların gerçekleştirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu durumda, İlam konusu iş için verilen süre uzatımı kararlarından da anlaşılacağı üzere, idareden kaynaklanan nedenlerle onaylı iş programında belirtilen ödenek dilimlerine uygun olarak imalat yapılamadığı, uygulama projelerinin teslim edilemediği ve sözleşmenin ifasında gecikmelerin meydana geldiği durumlarda, geçmişe dönük olarak söz konusu iş için ayrılmış yıllık ödenek durumu ve hakedişlerdeki fiili gerçekleştirmeler dikkate alınarak revize iş programı yapılmasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan gerekçelerle, 31.12.2014 tarihinde ihalesi yapılan, yüklenicisi A.Ş. olan işinin fiyat farkı hesabında güncel endekslerin hatalı alınması sonucu TL kamu zararına neden olduğu ileri sürülmekte ise de; 2016 yılına ilişkin geçmişe dönük olarak 1 no.lu revize iş programının hazırlanması ve fiili gerçekleştirmeye göre aylık ödenek dilimlerinin belirlenmesi ve bu rakamlar üzerinden fiyat farkı hesaplanmasında mevzuatına aykırılık bulunmadığından TL'nin kamu zararı oluşturmadığına ve sorumluların beraatine,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere,

Oybirliğiyle,

Karar verildi.